

Vaše značka VS-72673/ČJ-2022-
800012-VOP
Sp. zn. 5945/2020/VOP/JMA
Č. j. KVOP-49708/2022
Datum 20. září 2022

Vážený pan
genmjr. Mgr. Simon Michailidis, MBA
generální ředitel
Vězeňská služba České republiky, GR
PO BOX 3
140 67 Praha 4

Vážený pane generální řediteli,

děkuji Vám za Vaše vyjádření¹ ke zprávě o šetření, kterou vydala má tehdejší zástupkyně po prošetření podnětu pana A., nar. xxxxxxxx, adresou xxx (dále „stěžovatel“). Ode dne 1. července 2022 jsem převzal vyřizování stěžovatelova podnětu.

Má zástupkyně dospěla ve zprávě o šetření k závěrům, že poskytovatel pracovnělékařských služeb (dále „poskytovatel“) neseznámil stěžovatele s aktuálním zněním lékařského posudku o zdravotní způsobilosti ze dne 3. 12. 2018 a dále nevydal lékařský posudek dne 22. 8. 2019 na základě zhodnocení vyžadovaného zákonného podkladu – výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené o stěžovateli. Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky (dále „generální ředitelství“) v řízeních o návrhu stěžovatele na přezkoumání lékařských posudků pak nevypořádalo stěžovatelovu námitku dodatečné úpravy zdravotnické dokumentace, resp. nereflektovalo absenci výpisu ze zdravotnické dokumentace v podkladech posudku ze dne 22. 8. 2019.²

Po seznámení s Vaším vyjádřením ke zprávě o šetření jsem se rozhodl vydat toto **závěrečné stanovisko**, jehož součástí je návrh opatření k nápravě.

Vyjádření ke zprávě o šetření

Ve svém vyjádření jste mě seznámil se stanoviskem ředitele odboru zdravotnické služby generálního ředitelství, který se s hodnocením mé zástupkyně neztotožnil a uvedl, že v rámci řízení o návrhu na přezkoumání lékařského posudku je hodnocena správnost postupu poskytovatele zdravotních služeb při vydání napadeného lékařského posudku, nikoli posudků předchozích. Předmětné stanovisko následně zhodnotil ředitel odboru právního generálního ředitelství, který v něm neshledal nesrovnalosti. Souhlasil se závěry odboru zdravotnických služeb generálního ředitelství a zdůraznil, že správní orgán přezkoumává v přezkumném řízení pouze ty posudky, proti nimž byl v zákonné lhůtě 10 pracovních dnů podán návrh na přezkum. K přezkumu posudků, jež nebyly napadeny včasným návrhem na přezkum, není správní orgán oprávněn.

Ředitel odboru zdravotnické služby generálního ředitelství označil zprávu o šetření za svým obsahem poměrně chaotickou, směřující dohromady tři samostatná řízení o návrzích

1 „Bývalý příslušník VS ČR pan A., nar. xxxxx – vyjádření k závěrům zprávy o šetření“ ze dne 29. 4. 2022, č. j. VS-72673-14/ČJ-2022-800012-VOP.

2 Zpráva o šetření zástupkyně veřejného ochránce práv ze dne 5. 4. 2022, č. j. KVOP-15605/2022, sp. zn. 5945/2020/VOP/JMA.

na přezkoumání lékařských posudků, mezi kterými volně přechází. Jednotlivá řízení popsal ředitel odboru zdravotnické služby generálního ředitelství následovně.

První řízení bylo zahájeno na základě návrhu na přezkoumání lékařského posudku ze dne 5. 3. 2019. Závěrem řízení bylo rozhodnutí ze dne 18. 4. 2019, kterým byl napadený lékařský posudek zrušen a věc vrácena k vydání nového lékařského posudku. Součástí spisového materiálu tohoto řízení jsou též kopie lékařských posudků ze dne 3. 12. 2018, přičemž průkazně byl stěžovateli předložen lékařský posudek vydaný lékařem B. Úprava lékařského posudku neodpovídá způsobu provádění oprav zdravotnické dokumentace, nicméně tento lékařský posudek nikdy nebyl předmětem řízení o návrhu na přezkoumání lékařského posudku, a tudíž se jím správní orgán ani nemohl zabývat. Vytýkané skutečnosti tak mohou být směřovány vůči poskytovateli, nikoli vůči správnímu orgánu (ačkoli v obou případech se jedná o Vězeňskou službu ČR).

Druhé řízení bylo zahájeno návrhem na přezkoumání lékařského posudku ze dne 22. 8. 2019, návrh podán dne 5. 9. 2019. Zpráva o šetření uvádí, že poskytovatel při vydání lékařského posudku neměl oporu ve výpisu ze zdravotnické dokumentace registrujícího poskytovatele, čímž pochybil, a generální ředitelství se touto skutečností nezabývalo. Tato skutečnost se však nezakládá na pravdě, neboť poskytovatel předmětný výpis měl, ostatně jeho doložení uvádí sám stěžovatel v návrhu na přezkoumání. Výpis je datován k 6. 5. 2019 a dne 22. 8. 2019 byl před vydáním lékařského posudku vidován posuzujícím lékařem. Skutečnost, že správní orgán si byl vědom toho, že výpis registrujícího poskytovatele byl pro potřeby posouzení zdravotní způsobilosti předložen, byl rovněž akcentován v posléze vydaném rozhodnutí.

Námítkou stěžovatele týkající se vyslání na ostré školní střelby dne 19. 12. 2018 a dne 11. 1. 2019, přestože disponoval lékařským posudkem ze dne 3. 12. 2018, který to vylučoval, se generální ředitelství skutečně nezabývalo, neboť řízení bylo vedeno proti lékařskému posudku ze dne 22. 8. 2019, nikoli proti lékařskému posudku ze dne 3. 12. 2018. Správní orgán se tedy zcela v souladu s právními předpisy zabýval napadenou věcí, a hodnotil tak ve smyslu § 47 odst. 1 zákona o specifických zdravotních službách³, zda byly naplněny podmínky pro vydání lékařského posudku a ten byl vydán na základě správného posudkového posouzení při objektivně dostatečně zjištěném zdravotním stavu. Tuto skutečnost následně sdělil stěžovateli v dalším, v pořadí již třetím, rozhodnutí ze dne 15. 9. 2020.

Ředitel odboru zdravotnické služby generálního ředitelství uzavřel své stanovisko ke zprávě o šetření konstatováním, že při hodnocení správnosti postupu poskytovatele se přezkoumává napadený lékařský posudek, nikoli posudky předchozí, jinak by došlo ve své podstatě k popření jakýchkoli lhůt pro podání opravného prostředku.⁴

Vzhledem ke stanovisku ředitele odboru zdravotnické služby generálního ředitelství a jeho posouzení ředitelem odboru právního generálního ředitelství se neztotožňujete s vyjádřením o zjištěných pochybeních ve zprávě o šetření, generální ředitelství tak nebude ve věci dále konat.⁵

3 Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

4 „Býv. přísl. pan A., nar. xxxxxx“ ze dne 22. 4. 2022, č. j. VS-72673-11/ČJ-2022-800012-VOP.

5 „Bývalý příslušník VS ČR pan A., nar. xxxxxx – vyjádření k závěrům zprávy o šetření“ ze dne 29. 4. 2022, č. j. VS-72673-14/ČJ-2022-800012-VOP.

Závěrečné hodnocení

Překvapilo mě označení zprávy o šetření jako chaotické, když má směřovat dohromady tři samostatná řízení o návrzích na přezkoumání lékařských posudků a volně mezi nimi přecházet. Má působnost se podle zákona výslovně vztahuje na vězeňskou službu,⁶ průběžně proto vedu jednotlivá šetření její činnosti a již jsem (spolu se svými předchůdci a předchůdkyní ve funkci veřejného ochránce práv) vydal řadu zpráv o šetření vězeňské služby, které se vyznačují stále stejnou strukturou. Sama má bývalá zástupkyně vydala za dobu, kdy jsem ji pověřil výkonem působnosti v oblasti vězeňství, vedle zprávy o šetření, k níž se nyní vyjadřujete, další čtyři zprávy o šetření zaslané generálnímu ředitelství a dodržující tutéž strukturu:⁷ na shrnutí závěrů v části A navazuje podrobnější vylíčení skutkových zjištění v části B, stěžejní částí každé zprávy je právní hodnocení v části C (sestavající vždy z uvedení relevantních právních pravidel a subsumpce skutkového stavu pod příslušné normy). Zprávu uzavírá část D s informacemi o dalším postupu.

Totožným ustáleným způsobem strukturovala má tehdejší zástupkyně také zprávu o šetření stěžovatelova podnětu. Jelikož v šetření prověřovala celkem tři posouzení zdravotního stavu, resp. lékařské posudky o zdravotní způsobilosti, odrážejí jednotlivé jmenované části zprávy o šetření všechna tato posouzení a posudky v kontextu celého případu – klíčovou část C zprávy tak má zástupkyně mohla rozdělit podle toho, kde vězeňská služba vystupuje v roli poskytovatele, a kde je služebním orgánem.⁸ Přes citovanou výhradu ředitele odboru zdravotnické služby generálního ředitelství vůči takovému záměru se ale domnívám, že zpráva o šetření pro Vás nakonec byla srozumitelná, neboť jste reagoval na všechna zjištěná pochybení vytknutá mou tehdejší zástupkyní.

Ve svém vyjádření ke zprávě připouštíte možnost přezkoumat pouze aktuální lékařský posudek, nikoliv posudky předchozí. Je to z důvodu omezené doby deseti pracovních dnů ode dne prokazatelného předání posudku, kdy posuzovaný může podat návrh na jeho přezkoumání poskytovateli; k přezkumu posudků nenapadených včasným návrhem na přezkum není služební orgán oprávněn. Toto sdělení odpovídá znění zákona o specifických zdravotních službách.⁹ Nejedná se ovšem o limit mých šetření. Téměř všechny mé zprávy se naopak vyslovují k věci, kde již není možné uplatnit řádný opravný prostředek. Podle zákona totiž chráním osoby před případným nesprávným jednáním úřadů tam, kde se tyto osoby nedomohly nápravy samy ani opravnými prostředky. Není mým úkolem poskytovat jim právní pomoc v řízeních, která teprve probíhají.

Poukazování mé tehdejší zástupkyně na nedostatky při posuzování zdravotního stavu a plnění povinností poskytovatele v souvislosti s vyhotovováním lékařského posudku vychází ze skutečnosti, že posuzování zdravotního stavu představuje vedle odborné

6 Srov. ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

7 Zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 7. 7. 2020, č. j. KVOP-27540/2020, sp. zn. 84/2020/VOP, zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 16. 3. 2021, č. j. KVOP-10055/2021, sp. zn. 6909/2020/VOP, zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 25. 5. 2021, KVOP-19931/2021, sp. zn. 5918/2020/VOP, a zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 22. 3. 2022, č. j. KVOP-22092/2022, sp. zn. 4080/2022/VOP.

8 Mám za to, že naopak rozbor jednoho každého posouzení samostatně ve struktuře částí A, B, C a D bez ohledu na to, kdy byla vězeňská služba poskytovatelem a kdy služebním orgánem, by celou zprávu jen znepřehlednil a zcela jistě i výrazně prodloužil.

9 Ustanovení § 46 odst. 1 zákona o specifických zdravotních službách.

medicínské i správní činnost.¹⁰ Jak uvedla ve své zprávě, lékařské posudky nejsou samostatnými rozhodnutími, protože samy o sobě nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují práva nebo povinnosti dotčených osob.¹¹

V případě posuzování zdravotního stavu neplatí zásada formální pravdy.¹² Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti je teprve podkladem pro rozhodnutí služebního funkcionáře¹³ a ten k němu musí přistoupit jako k důkazu, s nímž se musí dostatečně vypořádat v odůvodnění vlastního rozhodnutí ve věci.¹⁴ Skutečnost, zda předmětný posudek byl, či nebyl na základě návrhu posuzovaného přezkoumán, nezbavuje správní orgán této povinnosti.

Opravila-li lékařka dodatečně posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa ze dne 3. 12. 2018, č. j. 30/Z/2018/III./76, musí být poskytovatel schopen prokázat předání i takto opraveného posudku posuzovanému v souladu se svými povinnostmi stanovenými zákonem o specifických zdravotních službách.¹⁵ Stěžovatel mi doložil skutečnost, že lékařský posudek ze dne 3. 12. 2018 mu poskytovatel předal pouze v jeho původním znění (viz také posudek přiložený k tomuto stanovisku, který mám k dispozici od stěžovatele). Poskytovatel mi naopak nedoložil, že by stěžovatele seznámil s aktuálním zněním tohoto lékařského posudku. Tento stav trvá i poté, kdy jsem od Vás obdržel stanovisko ředitele odboru zdravotnické služby generálního ředitelství, který sice přiznal pochybení při provádění oprav zdravotnické dokumentace, nepřiznal mu však žádný význam: předmětný posudek nikdy nebyl předmětem řízení o návrhu na přezkoumání lékařského posudku, a správní orgán se jím tak podle něj ani nemohl zabývat. Takový závěr ale neodpovídá povaze posuzování zdravotního stavu jako správní činnosti, kdy správní orgán musí přihlížet ke všem skutečnostem, které v řízení vyšly najevo, a protiřečí i faktickému postupu opravující lékařky, která k provedené opravě posudku zjevně musela mít důvod.

Ředitel odboru zdravotnické služby generálního ředitelství popřel, že by posuzující lékař vydal dne 22. 8. 2019 lékařský posudek stěžovatele, aniž předtím zhodnotil výpis ze zdravotnické dokumentace¹⁶ vedené o stěžovateli jeho registrujícím poskytovatelem v oboru všeobecné praktické lékařství. Souhlasím s tím, že stěžovatel v návrhu na přezkoumání lékařského posudku podaném jeho právním zástupcem uvádí, že dne 14. 5. 2019 předložil na závodní ambulanci výpis ze zdravotní dokumentace od svého

10 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka je právně významnou skutečností pro rozhodování ve věcech služebního poměru. Tvoří odborný podklad pro rozhodnutí služebního orgánu. Přestože je tedy posuzování zdravotního stavu především odbornou činností, jedná se o určitý správní proces podléhající procedurálním pravidlům upraveným obecně závaznými právními předpisy – uplatní se jednak speciální úprava obsažená v zákoně o specifických zdravotních službách a v rozsahu neupraveném touto speciální úpravou také obecná úprava zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

11 Srov. odstavec 14 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2017, č. j. 6 As 146/2016-26; www.nssoud.cz.

12 Jelikož se jedná o správní činnost, a tedy postup podle správního řádu, platí opačná zásada materiální pravdy zakotvená v ustanovení § 3 správního řádu.

13 Viz TOMEK, Petr; FIALA, Zdeněk. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů s komentářem, poznámkami a judikaturou*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019, s. 331.

14 Ve smyslu ustanovení § 180 odst. 2 a § 181 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

15 Ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona o specifických zdravotních službách.

16 Ve smyslu ustanovení § 42 odst. 1 písm. b) zákona o specifických zdravotních službách.

praktického lékaře,¹⁷ a tato informace se objevuje i v závěru odůvodnění služebního rozhodnutí.¹⁸ Jak jsem však uvedl výše, posuzování zdravotního stavu je také správní činností, lékařský posudek je pak podkladem služebního rozhodnutí; nadále proto shledávám pochybení v nakládání s výpisem ze zdravotnické dokumentace vedené o stěžovateli, neboť tento výpis ve spisové dokumentaci (kterou si má zástupkyně vyžádala v šetření včetně veškeré podkladové lékařské dokumentace) chybí.

V popsané situaci, kdy generální ředitelství vězeňské služby nemělo v řízení o stěžovatelově návrhu na přezkoumání lékařského posudku k dispozici kompletní spis s nezbytnými podklady, nemohlo své služební rozhodnutí náležitě odůvodnit. Ztotožňuji se proto s hodnocením své zástupkyně, podle které ve věci pochybil poskytovatel i generální ředitelství.

Návrh opatření k nápravě

Na základě výše uvedeného a v souladu s ustanoveními § 18 odst. 2 a § 19 zákona o veřejném ochránci práv Vám navrhuji jako efektivní a proveditelné **opatření k nápravě**, abyste mi doložil výpis ze zdravotnické dokumentace vedené o stěžovateli jeho registrujícím poskytovatelem v oboru všeobecné praktické lékařství z uvedeného dne 6. 5. 2019, na jehož základě vydal poskytovatel lékařský posudek stěžovatele dne 22. 8. 2019, a také doklad o tom, že posuzující lékař před vydáním tohoto lékařského posudku předmětný výpis vidoval, jak uvádí stanovisko ředitele odboru zdravotnické služby generálního ředitelství.¹⁹

Dále navrhuji, abyste mi doložil, že poskytovatel seznámil stěžovatele se zněním lékařského posudku ze dne 3. 12. 2018 o zdravotní způsobilosti stěžovatele k výkonu služebního místa²⁰ **ve znění opravy provedené lékařkou C.**

Vážený pane generální řediteli, prosím o doložení provedených opatření k nápravě do **30 dnů** od doručení závěrečného stanoviska.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Lékařský posudek ze dne 3. 12. 2018

17 „Návrh na přezkoumání lékařského posudku ze dne 22. 8. 2019, ev. označení 23706, vypracovaný lékařem B.“ ze dne 5. 9. 2019.

18 Rozhodnutí ze dne 8. 11. 2019, č. j. VS-215505-4/ČJ-2019-800080-812.

19 „Býv. přísl. pan A., nar. xxxxxx – stanovisko“ ze dne 22. 4. 2022, č. j. VS-72673-11/ČJ-2022-800012-VOP.

20 Č. j. 30/Z/2018/III./76.